

לקוטי תורה • פרשת במדבר • מאמר 11

וספרתם לכם ממחרת השבת וגו' תספרו חמשים יום

”וספרתם לכם ממחרת השבת”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל
אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

/likuteitorah.com/he/likutei-torah/bamidbar/11

1 וספרתם לכם ממחרת השבת וגוי' תספרו חמשים יום. להבין כ"ז [כל זה] וכי חמשים יום סופרים והלא אין סופרים כי אם מ"ט יום (וע' מזה בתוספות במנחות פרק רבי ישמעאל דס"ה ע"ב).

"וספרתם לכם ממחרת השבת" וגוי', "תספרו חמשים יום". כדי להבין את כל זה: האם אנחנו סופרים חמשים יום? והרי אנחנו סופרים רק ארבעים ותשעה ימים! (ראו על כך בתוספות במסכת מנחות, פרק רבי ישמעאל, דף ס"ה ע"ב).

גם להבין פ"י הספירה היום יום אחד לעומר היום שני ימים לעומר וכו' שהם שבוע אחד וכן שני שבועות וכו' וכן כולם.

וכן יש להבין את משמעות הספירה: "היום יום אחד לעומר", "היום שני ימים לעומר" וכו', "שהם שבוע אחד", וכן "שני שבועות" וכו', וכך כולם.

ולכאורה כך היה ראוי לומר היום יום ראשון לעומר היום יום שני לעומר היום יום שלישי כו'.

ולכאורה היה ראוי לומר כך: "היום היום הראשון לעומר", "היום היום השני לעומר", "היום היום השלישי" וכו'.

הנה ענין הספירה כי בפסח היו מקריבים העומר משעורים שהוא ראשית קצירכם בזמן ההוא ושתי הלחם מחטים בשבועות שהוא זמן בכורי קציר חטים ומקציר שעורים עד קציר חטים צריך לספור.

והנה ענין הספירה הוא שבפסח היו מקריבים את העומר מן השעורים, שהם "ראשית קצירכם" באותה תקופה, ובשבועות היו מקריבים את שתי הלחם מן החטים, בזמן שהוא "ביכורי קציר חטים"; ומקציר השעורים עד קציר החטים צריך לספור.

וביאור ענין זה הנה במרכבת יחזקאל כתיב ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה (ע"י מזה בזח"ג [בזהר חלק ג] פנחס דרכ"ט סע"א [סוף עמוד א] ודף רכ"ג סע"א [סוף עמוד א] ובת"ז [ובתיקוני זהר] תיקון נ"ו בתחלתו וסוף תיקון ה' ובעה"ק [ובעבודת הקודש] ח"ד פ"ט).

וביאור הענין: הנה במרכבת יחזקאל כתוב: "ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה". (ראו על כך בזהר חלק ג, פנחס, דף רכ"ט סוף ע"א ודף רכ"ג סוף ע"א; בתיקוני זוהר, תיקון נ"ו בתחלתו ובסוף תיקון ה'; ובעבודת הקודש חלק ד, פרק י"ט).

פ"י וכנפיהם עפיפתם והסתלקותם למעלה ליכלל במקורם באהבה ויראה וכדכתיב אחרי ה' ילכו כאריה ישאג.

פירוש "וכנפיהם" הוא מעופן והסתלקותן כלפי מעלה, להיכלל במקורן, באהבה ויראה, כמו שכתוב: "אחרי ה' ילכו, כאריה ישאג".

פִּי כֹאֲרִיָּה שֶׁבִּמְרֻכְבָּה שְׁשׁוֹאֵג וְהוֹמָה קְדוֹשׁ וְגוֹי וְכָל חֲפָצוֹ וְכָל יִשְׁעוֹ לְהִתְכַּלֵּל וּלְהִתְבַּטֵּל בְּמִצִּיאוֹת וְכֵן שׁוֹר גּוֹעָה כּוֹי.

כלומר, "כֹּאֲרִיָּה" — האריה שבמרכבה, השואג וקורא "קדוש" וגוי; כל רצונו וכל ישעו הוא להיכלל ולהתבטל במציאות. וכן השור גועה וכו'.

וְעַדִּיז נֹאמֵר וַיִּשְׁרְנָה הַפְּרוֹת כּוֹי הֶלֶךְ וְגַעַז (בש"א [בשער א'] ס"י ו' ב'), הוּא פָּנִי שׁוֹר שֶׁבִּמְרֻכְבָּה וְעַל דֶּרֶךְ זֶה נֹאמֵר: "וַיִּשְׁרְנָה הַפְּרוֹת" וְגוֹי, "הֶלֶךְ וְגַעַז" (שמואל א, פרק ו, ב): זו בחינת פני השור שבמרכבה.

הנה בחי' זו של כנפיהם הם פרודות מלמעלה כל אחד ואחד לפי מדרגתו שמדרגת האחד מובדלת ומופרדת מחבירו וכדכתיב פני אריה אל הימין באהבה הוא מחנה מיכאל.

ובכן, בחינה זו של "כנפיהם" היא "נפרדות מלמעלה": כל אחת ואחת לפי דרגתה, שכן דרגתו של האחד מובחנת ונפרדת משל חברו. כך נאמר: "פני אריה אל הימין" — זו אהבה; זהו מחנה מיכאל.

2 ופני שור מחנה גבריאל מהשמאל ביראה. ופני נשר היא מדה ממוצעת בחי' רחמנות כנשר יעיר קנו כו'.

ו"פני שור", מחנה גבריאל, הוא "משמאל", במידת היראה. ו"פני נשר" הם מידה ממוצעת, בחינת הרחמים: "כנשר יעיר קנו" וכו'.

ועל זה נאמר ואשא אתכם על כנפי נשרים וגוי' כי מחמת שהיו ישראל במצרים בחומר ובלבנים בגשמיות לא היו ראויים לזכות להמעלה הגדולה ויתירה שזכו במתן תורה פנים בפנים דבר ה' וגוי' ועל כך נאמר: "ואשא אתכם על כנפי נשרים" וגוי'. מכיוון שישראל היו במצרים, בעבודת הטיט והלבנים ובתוך הגשמיות, הם לא היו ראויים מצד עצמם לזכות למעלה הגדולה והנשגבת שזכו לה במתן תורה, כאשר "פנים בפנים דיבר הוי"ו וגוי',

כ"א ע"י בחי' רחמנות שהם כנפי נשרים שע"י ואביא אתכם אלי (ועמ"ש בפי' בלק סד"ה מי מנה עפר יעקב).

אלא באמצעות בחינת הרחמים, שהם "כנפי נשרים", שבאמצעותם "ואביא אתכם אלי". (וראו מה שנכתב בפרשת בלק, בסוף המאמר המתחיל "מי מנה עפר יעקב").

והטעם שכנפיהם פרודות הוא מפני שכל שפעם וחיותם הוא מבחי' מלי' ית' וכדכתיב מלכותך מכ"ע [מלכות כל עולמים] המרומז באות ה' משמו ית'

והטעם לכך שכנפיהם "פרודות" הוא שכל השפע והחיות שלהם נמשכים מבחינת מלכותו יתברך, וכמו שכתוב: "מלכותך מלכות כל עולמים"; עניין זה מרומז באות ה' משמו יתברך,

וכדכתיב בה' בראם שהוא בחי' רוח פיו ית' כי וברוח פיו כל צבאם כמו, עד"מ הבל היוצא מן הפה

וכמו שכתוב "בהבראם" — "בה' בראם". זוהי בחינת "רוח פיו" יתברך, שהרי "וברוח פיו כל צבאם"; בדומה, למשל, להבל היוצא מן הפה,

וכמאמר באתא קלילא דלית ביה מששא וה' זו הוא בחי' ה' מוצאות הפה דהיינו כמו שהבל הדיבור מתחלק לה'

וכמאמר: "באתא קלילא דלית ביה מששא". וה' זו היא בחינת חמשת מוצאות הפה; כלומר, כפי שהבל הדיבור מתחלק לחמישה

מוצאות עד"מ כך בחי' רוח פיו ית' מתחלק להיות מדרגות חלוקות ומובדלות זו מזו ד' מחנות שכינה מחנה מיכאל פני אריה כו' כנגד ד' מוצאות.

מוצאות, כך, על דרך משל, בחינת "רוח פיו" יתברך מתחלקת למדרגות שונות ונבדלות זו מזו: ארבעת מחנות השכינה, מחנה מיכאל, "פני אריה" וכו', כנגד ארבעה מוצאות.

3 ומוצא הה' הוא בחי' גיכ"ק מוצא החיך בחי' עושה שלום במרומיו כי מיכאל שר של מים וגבריאל שר של אש ואין המים מכבים כו'

ונקודת החיתוך החמישית היא בחינת גימ"ל, יו"ד, כ"ף וקו"ף — מוצא החיך; בחינת "עושה שלום במרומיו", שכן מיכאל הוא שר של מים וגבריאל שר של אש, ואין המים מכבים וכו'.

מפני השפעה הכללית שבהם ממקור חוצבם אשר לבחינה זו כולם כאחד עונים באימה ואומרים קדוש כו'.

משום שהשפעה הכללית שבהם נמשכת מן המקור שממנו נחצבו, בבחינה זו כולם כאחד עונים באימה ואומרים "קדוש" וכו'.

וזהו בוערות כמראה הלפידים היא מתהלכת בין החיות כוי' פי' היא מתהלכ' [מתהלכת] ה' מתהלכ' [מתהלכת] דהיינו לפי שנמשך בהם השפעת בחי' ה' לפיכך בוערים ואומרים קדוש.

וזהו "בוערות כמראה הלפידים, היא מתהלכת בין החיות" וכו'. פירוש "היא מתהלכת": הה"א מתהלכת. כלומר, מפני שהשפעה של בחינת הה"א נמשכת בהם, הם בוערים ואומרים "קדוש".

(ווי"ל [וזה לשוננו] הזהר בראשית דמ"א ע"ב היא מתהלכת מאן היא דא רוחא קדישא אתר דנפקו מינה ואיהי נהיר לון והיינו בחי' מלכות שהיא בחי' ה' דשם הוי')

(וזה לשון הזוהר, בראשית, דף מא ע"ב: "היא מתהלכת" — מי היא? זו הרוח הקדושה, המקום שממנו יצאו, והיא מאירה להם. זו בחינת מלכות, שהיא בחינת הה"א של שם הוי').

אך פי' רוחא קדישא היינו כדאיתא בפרדס ערך רוח שהמלי' נקרא רוח הקדש כשמקבלת מחכמה שהיא נקי' קדש ולכן בחי' זו היא גיכ"ק מוצא החיך שהוא נמשך מבחי' חכמה כמבואר בסמוך),

אך פירוש "רוח קדישא" הוא כפי שנאמר בפרדס, בערך "רוח": המלכות נקראת "רוח הקדש" כשהיא מקבלת מחכמה, הנקראת "קדש". לכן בחינה זו היא גימ"ל, יו"ד, כ"ף וקו"ף — מוצא החיך, הנמשך מבחינת חכמה, כפי שיתבאר בסמוך.)

והמשכה והשפעה זו נרמזת במלת ופניהם שיש עליו טעם זקף גדול שהוא הפסק מאמר להפסיק בין ופניהם לוכנפיהם כמ"ש רש"י [רבי שלמה יצחקי] לומר שפניהם פי' פנימיותם אינם פרודות

והמשכה והשפעה זו נרמזת במילה "ופניהם", שמעליה מופיע הטעם זקף גדול, המפסיק את המאמר ומפריד בין "ופניהם" ל"וכנפיהם", כפי שכתב רש"י; מכאן שפניהם — כלומר, פנימיותם — אינן נפרדות

כמו כנפיהם, שפנימיותם הוא בחי' גיכ"ק מוצא החיך כי חכו ממתקים כתיב ששם הוא בחי' המתיקות והטעמים

כמו שכנפיהם אינן נפרדות; כי פנימיותם היא בחינת גימ"ל, יו"ד, כ"ף וקו"ף — מוצא החיך, שהרי נאמר "חכו ממתקים", ושם נמצאות בחינת המתיקות והטעמים,

כי חיך אוכל יטעם שהוא בחי' חכמה כוי', ולפי שהשפעת אהבה ויראה הנמשך להם להיות כגחלי אש בוערות ולומר קדוש וברוך וימלוך כוי'

שהרי "חיך אוכל יטעם", וזו בחינת חכמה וכו'. ומכיוון שהשפעת אהבה ויראה נמשכת אליהם, עד שהם נעשים "כגחלי אש בוערות" ואומרים "קדוש", "ברוך" ו"ימלוך" וכו',

הוא מבחי' ה' זו שהוא עלמא דאתגליא דהיינו מחמת השגתם באור א"ס ב"ה הנמשך בעלמא דאתגליא ושהוא ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע כו'.

היא מבחינת ה' זו, שהיא העולם הנגלה, כלומר, מכוח השגתם באור אין סוף ברוך הוא, הנמשך בעולם הנגלה, ובהיותו ממלא כל עלמין וסוכב כל עלמין וכו',

ולכן גם אהבתם ויראתם הוא בהתגלות ובתשוקה מורגשת. וכמ"ש מראיהם כגחלי אש בוערות כו' כלומר כגחלי אש אשר האש עודנה קשורה בגחלת ומתלהטת בו.

ולכן גם אהבתם ויראתם הן בהתגלות, ובליוי תשוקה מורגשת. וכמו שכתוב: "מראיהם כגחלי אש בוערות" וכו', כלומר, כגחלים שהאש עדיין קשורה בהן ובושרת בתוכן.

(ועיין מזה ברבות בהעלותך פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] דרס"ג ע"ד ובשה"ש [ובשיר השירים] רבה ר"פ צאינה וראינה ובזהר ח"ג [חלק ג'] פ' צו ד' א' ב' ובת"ז [ובתיקוני זוהר] ד"ג סע"ב [סוף עמוד ב] ד' ב' ועמ"ש מענין אש בד"ה בפ' נסכים)

(ועיינו בבראשית רבה, בהעלותך, פרק ט"ו, דף רס"ג ע"ד; ובשיר השירים רבה, בתחילת "צאינה וראינה"; ובזהר, חלק ג', פרשת צו, דף א' ע"א-ע"ב; ובתיקוני זוהר, דף ג' סוף ע"ב, דף ד' ע"ב; ועיינו במה שנכתב על עניין האש במאמר "בפרשת נסכים").

וזהו ענין שרפים עומדים ממעל לו פ"י ממעל כלומר במקום פתוח לרוחה דהיינו בגילוי עוז ותעצומות האהבה וכן בפרות שנשאו את הארון בימי דוד כתי' [כתיב] וישרנה הפרות כו'

וזהו ענין "שרפים עומדים ממעל לו": פירוש "ממעל" הוא במקום פתוח לרוחה, כלומר, בגילוי עוזה ותעצומותיה של האהבה. וכך גם בפרות שנשאו את הארון בימי דוד, שעליהן כתוב: "וישרנה הפרות" וכו',

הלוך וגעו מפני שנשאו את הארון שהוא בחי' עלמא דאתגליא נשפע עליהם שפע אלקי להיות משוררות וגועות וכו'

"הלוך וגעו": מכיוון שנשאו את הארון, שהוא בחינת העולם הנגלה, הושפע עליהן שפע אלוקי, כדי שישירו ויגעו וכו'.

(עיין ברבות וירא ס"פ נ"ד ובפרק אין מעמידין דכ"ד ב' ובזח"א [ובזהר חלק א] פ' חיי שרה דקכ"ג ובפ' תרומה דקל"ח א'):

(עיינו בבראשית רבה, וירא, סוף פרק נ"ד; ובפרק אין מעמידין, דף כ"ד ע"ב; ובזהר, חלק א', פרשת חיי שרה, דף קכ"ג; ובפרשת תרומה, דף קל"ח ע"א.)

ב והנה השפעה והמשכה זו שנמשכת במלאכים להיות אריה שואג ושור גועה ולהיות בוערים כו' ועונים ואומרים קדוש כו'

ב. והנה, השפע וההמשכה הזאת הנמשכים במלאכים, כדי שהאריה ישאג והשור יגעה, וכדי שיבערו וכו' ויענו ויאמרו "קדוש" וכו',

נקרא בשם שעורה כי שעורה הוא מאכל בהמה פי' מאכל והשפעת המלאכים הנקראים בשם בהמות וחיות פני אריה פני שור כו'

נקראים בשם שעורה, שכן שעורה היא מאכל בהמה; כלומר, זהו המזון והשפע של המלאכים, הנקראים "בהמות" ו"חיות" — פני אריה, פני שור וכו'.

ונקרא שעורה על שם שעור ה' פי' שיעור ומדה הנמשך מבחי' ה' (ועמ"ש בענין בה"א [בית הלל אומרים] נברא העוה"ז בד"ה ראו כי ה' נתן לכם השבת)

והיא נקראת שעורה גם על שם "שיעור ה'", כלומר, השיעור והמידה הנמשכים מבחינת ה'. (וראו מה שנכתב בענין "בה"א נברא העולם הזה" במאמר הפותח במילים "ראו כי ה' נתן לכם השבת".)

והיינו בחינת היא מתהלכת בין החיות להיות בוערים ולהיות מראיהם כגחלי אש ונמשך בשיעור ומדה להתחלק לדי' מחנות השכינה לכל אחד במדרגתו ולהיות מדרגת האחד מובדל ומופרד מחבירו

וזוהי הבחינה של "היא מתהלכת בין החיות", כדי שיבערו וכדי ש"מראיהם כגחלי אש"; השפע נמשך בשיעור ובמידה, ומתחלק לארבע מחנות השכינה, לכל אחד לפי מדרגתו, כך שמדרגתו של האחד נבדלת ונפרדת משל חברו.

וכן מדרגת כל אחד ואחד היא נקצבת במדה שנמדד לו מששת ימי בראשית שלכן נקראו המלאכים עומדים שעומדים כל ימיהם במדרגה אחת בלי שום גירעון ותוספת ובלי שום שינוי.

וכן מדרגתו של כל אחד ואחד נקבעת לפי המידה שנמדדה לו מששת ימי בראשית. לכן המלאכים נקראים "עומדים": כל ימיהם הם עומדים במדרגה אחת, בלי חיסרון ובלי תוספת ובלי שום שינוי.

ושעורה בשין שמאלית כתיב מלשון וסביביו נשערה מאד וקדמונים אחזו שער (איוב י"ח כ' [כתב]) ודומיהם שהוא ענין רעדה כי וגבורתך ידברו וזעים וחלים מחיל כסא וכו'

והמילה "שעורה" כתובה בשי"ן שמאלית, מלשון "וסביביו נשערה מאד" ו"קדמונים אחזו שער" (איוב י"ח, כ') וכיוצא בזה, ענין של רעדה; שהרי "גבורתך ידברו", ו"זעים וחלים מחיל כסא" וכו'.

(ועמ"ש עוד מענין שער בשמאל ושער רישיה ושער בימין זה השער בפי שלח בפי ציצית ע"פ אני כו', ומזה יובן גם כאן שאח"כ בימי ספירת העומר ממשיכים מ"ט שערי בינה הוא שער בימין בחינת חסדים כו').

(וראו עוד מה שנכתב בעניין "שער" בשמאל, "ושער רישיה", ו"שער" בימין, "זה השער", בפרשת שלח, בפרשת ציצית, על הפסוק "אני..." וכו'. ומכאן יובן גם כאן, שלאחר מכן, בימי ספירת העומר, ממשיכים את מ"ט שערי בינה, שהם "שער" בימין, בחינת חסדים וכו').

והנה השפעת והמשכת בחינת שעורה הנ"ל במלאכים תלויה בעבודת ישראל למטה שבזמן שבית המקדש היה קיים היו מקריבים עומר השעורים והניף הכהן את העומר ובאתערותא דלתתא והנה השפע וההמשכה של בחינת השעורה הנזכרת לעיל במלאכים תלויים בעבודת ישראל למטה. בזמן שבית המקדש היה קיים היו מקריבים את עומר השעורים, והכהן היה מניף את העומר; ובאתערותא דלתתא

אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] הוא חסד עליון שע"י הארת בחינת חסד עליון מלמעלה מאור א"ס ב"ה נעשה העלאת בחי' עומר היא בחינת עלמא דאתגליא ומקטיר הקומץ באש של מעלה כו',

[מתעוררת] אתערותא דלעילא, שהיא חסד עליון: באמצעות הארה מבחינת חסד עליון מלמעלה, מאור אין סוף ברוך הוא, מתרוממת בחינת העומר, שהיא בחינת העולם הגלוי, והקומץ נשרף באש של מעלה וכו';

ועי"ז נשפע בחי' השעורה להיות מאכל בהמה במלאכים שיהיה להם בחינת בוערים כמראה הלפידים ולהיות שואגים קדוש וברוך וימלוך כו'.

ועל ידי כך נמשכת בחינת השעורה להיות מאכל לבהמות שבמלאכים, כדי שתהיה בהם בחינת "בוערים כמראה הלפידים", וכדי שישאגו "קדוש", "ברוך" ו"ימלוך" וכו'.

ולכן העומר בא מתרומת הלשכה שהיה לכל ישראל חלק בו להיות השפעה זו ע"י כל ישראל לכן העומר בא מתרומת הלשכה, שלכל ישראל היה חלק בה, כדי שהשפע הזה יימשך באמצעות כל ישראל.

כי קדש ישראל לה' ראשית תבואתה (בירמיה סימן ב' ג') ופירש"י [ופירש רש"י] ות"י [ותרגום יונתן] שם קדש היינו תרומה ראשית תבואתה זהו העומר והיינו

כי "ישראל קדש לה' ראשית תבואתה" (בירמיהו, פרק ב, פסוק ג); ורש"י ותרגום יונתן מפרשים שם: "קדש" פירושו תרומה, ו"ראשית תבואתה" היא העומר. והיינו,

כי עצם נפש האלקית היא בחינת תרומה (כמ"ש ברכות פ' בראשית ר"פ י"ד ע"פ וייצר כו')

שעצם נפש האלקית היא בחינת תרומה (כמו שכתוב במדרש רבה, פרשת בראשית, בתחילת פרק י"ד, על הפסוק "וייצר" וכו'),

וגם כי תרומה גדולה ניטלת באומד ובמחשבה כמ"ש במשנה פ"ק [פרק קמא] דתרומות מ"ז ובגמרא פ"ק [פרק קמא] דגיטין (דל"א א') והוא ענין נשמות עלה במחשבה,

וגם משום שתרומה גדולה ניטלת באומד ובמחשבה, כמו שכתוב במשנה, פרק א של מסכת תרומות, משנה ז, ובגמרא, פרק א של מסכת גיטין (דף ל"א ע"א); וזהו ענין "נשמות עלה במחשבה".

אך יש בה ג"כ מבחינת ראשית תבואתה עומר שעורים מאכל בהמה ע"ד מ"ש אדם ובהמה תושיע הוי' ופ"י בגמרא פ"ק [פרק קמא] דחולין (דף ה' ע"ב)

אך יש בה גם מבחינת "ראשית תבואתה" — עומר השעורים, מאכל בהמה, על דרך הכתוב "אדם ובהמה תושיע הוי'", שהגמרא מפרשת בפרק א של מסכת חולין (דף ה' ע"ב):

שמימים את עצמם כבהמה דכאי רוח ועוד כמ"ש לקמן דבתחלה נמשך הנפש מבחינת אופנים מסטרא דבעירו דכיא כו' ולזאת

שהם משימים את עצמם כבהמה, שפלי רוח. ועוד, כמו שכתוב להלן, בתחילה נמשכת הנפש מבחינת האופנים, מצד "בעירו דכיא" וכו'. ולזאת

הנה בחי' נפש האלהי [האלקים] שבישראל הוא בחינת ראשית ההמשכה שעל ידה נמשך בחינת התבואה והשעורים הנ"ל לעולם המלאכים בתוספת אור וגילוי זיו המתחדש מדי שנה בכל פסח כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בפסח על התבואה

בחינת הנפש האלקית שבישראל היא בחינת הראשית של ההמשכה, שבאמצעותה נמשכת בחינת התבואה והשעורים שהזכרו לעיל אל עולם המלאכים, בתוספת אור ובהתגלות זיו המתחדש מדי שנה בפסח, כדברי חז"ל: "בפסח על התבואה".

(ועיין בזח"א [בזהר חלק א] ויחי דרכיו ע"ב בפ"י תבואתה בה"א [בית הלל אומרים]. ועי' מק"מ [מקדש מלך] שם) ומתוספת וריבוי גילוי אור והזיו שבעולם המלאכים נמשך ומשתלשל למטה מטה לנפש הבהמית שבישראל (ועיין לקמן סוף הדיבור) שתתהפך מחשוכא לנהורא וכו'.

(וראו בזהר, חלק א, ויחי, דף רכ"ו ע"ב, בפירוש "תבואתה" בה"א; וראו שם במקדש מלך.) ומתוספת האור וריבוי גילוי האור והזיו שבעולם המלאכים נמשכת [הארה] ומשתלשל מטה מטה אל הנפש הבהמית שבישראל (וראו להלן, בסוף המאמר), כדי שתתהפך מחשכה לאור וכו',

דהיינו לשבע מדות הקדושות שממשיכים בז' שבועות ימי הספירה וכל אחד כלולה מז' כו' (וכמ"ש לקמן):

כלומר, אל שבע המדות הקדושות שממשיכים בשבעה שבועות של ימי הספירה, וכל אחת כלולה משבע וכו' (כמו שכתוב להלן).

5 ג והנה כל זה הוא בחינת שעורה שמתגלה בפסח ראשית קצירכם שהוא ענין השגת הנפש בחי' גילוי אור א"ס ב"ה בעלמא דאתגליא איך הוא ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסכ"ע [וסובב כל עלמין] וכו' לכל נפש כפי אשר תוכל שאת השגתה.

ג. והנה, כל זה הוא בחינת שעורה, שמתגלה בפסח, "ראשית קצירכם": עניינו השגת הנפש את בחינת גילוי אור אין סוף, ברוך הוא, בעולם הגלוי — כיצד הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וכו' — לכל נפש, כפי יכולת השגתה לשאת זאת.

כאשר יעמיק האדם בדעתו ויתבונן בגדולתו ית' כל חד לפום שעורא דיליה (ועי' בפ"י קצירה במא"א [במאורי אור] אות ק' סל"ב ועמ"ש בד"ה והי' [והיה] מספר בניי [בני ישראל] לידת המוחין כו').

כאשר אדם מעמיק בדעתו ומתבונן בגדולתו יתברך, כל אחד לפי שיעורו. (ועיינו בפירוש "קצירה" במאורי אור, אות ק', סעיף ל"ב; וכן במה שנכתב במאמר המתחיל "והיה מספר בני ישראל", בעניין לידת המוחין וכו').

אך בשבועות הוא גילוי בחינת חטה שהוא גילוי מה שלמעלה מהדעת והשגה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] עץ הדעת חטה היתה שאין התינוק יודע לקרות אבא עד שיטעום כו'.

אבל בשבועות מתגלה בחינת חיטה, שהיא גילוי של מה שלמעלה מדעת ומהשגה. וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה: "עץ הדעת חיטה הייתה", שכן "אין התינוק יודע לקרות אבא עד שיטעום" וכו'.

שידיעת התינוק שקורא אבא ואימא אינה ידיעה נגלית בהשגה והבנה המושכלת בטעם מושג ומובן שהרי אינו יודע איך הוא אביו ולמה צריך לאהוב אותו

שהרי ידיעתו של התינוק, כשהוא קורא "אבא" ו"אמא", אינה ידיעה גלויה שיש בה השגה והבנה שכלית, על פי טעם שהוא מושג ומובן; שכן אינו יודע כיצד הוא אביו, או מדוע עליו לאהוב אותו.

אלא שקורא אבא מפני שנפשו קשורה בנפש אביו בלי שום טעם ודעת ולא עוד אלא שההתקשרות ההוא חזק מאד שיש לו געגועים אחר אביו וקשה עליו פרידתו עד שגועה בבכיה ונותן את נפשו ממש בבכיותו.

אלא הוא קורא "אבא" מפני שנפשו קשורה בנפש אביו, בלי שום טעם ודעת. ולא עוד, אלא שההתקשרות הזאת חזקה מאוד, עד שהוא מתגעגע אל אביו והפרידה ממנו קשה לו, עד שהוא פורץ בבכי ונותן את נפשו ממש בבכיו.

6 והיינו מפני שהדעת ההוא שנתחדש בתינוק מחמת החטה הוא ענין גילוי הדעת הנעלם שלמעלה מעלה מן הדעת המושג והמובן ולכן ההתקשרות שלו חזקה מאד עד מיצוי הנפש ממש,

הסיבה לכך היא שהדעת המתחדשת בתינוק מכוח החיטה היא גילוי של הדעת הנעלמת, הנמצאת למעלה הרבה מן הדעת שאפשר לתפוס ולהבין; ולכן הקשר שלו חזק מאוד, עד כדי שפיכת הנפש ממש.

כי אהבה זו נפלאה מאד מכאשר תוכל הנפש שאת השגתה ואין כח בנפש לכלוא את הרוח האהבה שיסודתה ושרשה שממנה לוקחה הוא הדעת הנעלי^[הנעלם] שהוא עליון וגבוה מהדעת המתפשט בכחות הנפש והשגתה

שכן אהבה זו נפלאה עד מאוד, למעלה ממה שהנפש מסוגלת לשאת ולהשיג, ואין בכוחה לעצור את רוח האהבה, ששורשה ויסודה, שממנו נלקחה, הוא הדעת הנעלמת, הנעלית וגבוהה מן הדעת המתפשטת בכוחות הנפש ובהשגתה;

אלא הוא גילוי בחינת ההעלם עצמו להיות ביטול כחות הנפש שתהא הנפש נכספה וגם כלתה כו'.

אלא זהו גילוי של בחינת ההעלם עצמו, המביא לביטול כחות הנפש, עד שהנפש נכספת וגם כלתה כו'.

(ועמ"ש מענין פ"י מוחין דאבא שלמעלה מדעת המושג בד"ה להבין מ"ש בהגדה מצה זו כו').

(ועיינו במה שנכתב בעניין פירוש מוחין דאבא, הנעלים מן הדעת המושגת, במאמר המתחיל "להבין מה שכתוב בהגדה, מצה זו" כו').

והנה ככל הדברים האלה וככל המשל הזה כך הוא ענין גילוי בחי' חטה בשבועות ע"י מתן תורה שעל כל דבור פרחת נשמתן

והנה, כשם שהדברים האלה וכשם המשל הזה, כך הוא ענין גילוי בחינת החיטה בשבועות, באמצעות מתן תורה, שעל כל דיבור פרחת נשמתן;

והיינו בחי' מסירת נפש למסור נפשו באחד מחמת גילוי בחי' אנכי מי שאנכי הוא בחי' עצמותו ומהותו שאינו בגדר תפיסא והשגה כלל דלית מחשבה תפיסא ב"י [ב"ה] כלל.

והיינו בחינת מסירות נפש, למסור את נפשו באחד, מכוח גילוי בחינת "אנכי מי שאנכי", שהיא בחינת עצמותו ומהותו, שאינה נתפסת ומושגת כלל, שכן אין מחשבה תופסת בו כלל.

7 ובוה יובן מ"ש אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים. ולכאורה אין זה שבח ומעלה כ"כ [כל כך] לפני המקום שהיה הוצאת יש מיש.

ובכך יובן הכתוב: "אנכי הוי' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים". ולכאורה, אין בכך שבח ומעלה גדולים כל כך לפני המקום, שהרי זו הוצאה של יש מיש.

והלא גדלה מעלתו אשר עשה שמים וארץ שבריותם הוא יש מאין וגם שמים לרום וארץ לעומק וכו'. והרי גדולה יותר מעלתו בכך שעשה שמים וארץ, שבריותם היא יש מאין, וגם "שמים לרום וארץ לעומק" וכו'.

אך יובן עם הנ"ל כי הנה מצרים למעלה הוא מצר ים דהיינו מה שים החכמה הוא בבחי' מצר וגבול בגדר השגת הנבראים בגדולתו ית' והיינו בגילוי זיו והארתו הודו על ארץ ושמים כו'.

אך הדבר יובן על פי הנאמר לעיל. הנה, מצרים למעלה הוא "מצר ים": היינו, ים החכמה נתון בבחינת מצר וגבול, בגדר השגתם של הנבראים בגדולתו ית'; וזהו בגילוי זיוו והארתו, "הודו על ארץ ושמים" וכו'.

איך שהוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וכו', אבל בהתגלות אנכי מי שאנכי הרי הוצאתיך מארץ מצרים למעלה מעלה מגדר ההשגה

איך שהוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וכו'. אבל בגילוי "אנכי מי שאנכי", הרי "הוצאתיך מארץ מצרים" — הרחק הרחק למעלה מגדר ההשגה.

וכן יש בחיי מצרים למטה כשהאדם בבחי' מצר וגבול כל אחד לפי מה שהוא נתון בתוך מאסר הגוף המגבילו שלא לצאת חוץ לגדרו וגבולו.

וכן יש בחינת מצרים למטה, כשהאדם נתון במצב של מצר וגבול, כל אחד לפי מידתו, בתוך מאסר הגוף המגבילו אותו ומונע ממנו לצאת אל מחוץ לגדרו ולגבולו.

משא"כ בהגלות נגלות בנפשו בחי' אנכי מי שאנכי אזי תכסוף ותכלה אליו לצאת מנרתיקה הוא מאסר הגוף במסירת נפש ממש למסור נפשו באחד וזהו מעלת ומדרגת בעל תשובה כו'.

אבל כאשר בחינת "אנכי מי שאנכי" מתגלה בנפשו, הרי נפשו משתוקקת וכמהה אליו, לצאת מנרתיקה — מאסר הגוף — במסירות נפש ממש, למסור את נפשו באחד; וזהו מעלתו ומדרגתו של בעל תשובה וכו'.

8 ולכן במתן תורה היו רואים את הנשמע ושומעים את הנראה דהיינו מה שהיה בבחי' שמיעה מרחוק

לכן, במתן תורה "ראו את הנשמע ושמעו את הנראה": כלומר, מה שהיה בבחינת שמיעה מרחוק,

שהוא בחי' ההעלם בא לידי גילוי וראיה ומה שהיה בבחי' ראייה והשגה נסתלק למקורו לבחי' ההעלם בחינת שמיעה לפי שאז היה גילוי ההעלם עצמו כנ"ל (ועמ"ש בד"ה וידעת היום בענין שלום ולרחוק ולקרוב).

שהוא בחינת ההעלם, בא לידי גילוי וראייה; ומה שהיה בבחינת ראייה והשגה הסתלק למקורו, לבחינת ההעלם, לבחינת שמיעה. זאת מפני שאז התגלה ההעלם עצמו, כנזכר לעיל. (ועיינו כמה שנכתב במאמר המתחיל "וידעת היום", בעניין "שלום שלום לרחוק ולקרוב").

והנה בחי' ומדרגה זו נמשכה לישראל במתן תורה שנתנת התורה היא גילוי בחי' זו שהתורה והמצוות הם נמשכין מאור א"ס ב"ה עצמו ממש מבחי' ההעלם

והנה, בחינה ומדרגה זו נמשכה לישראל במתן תורה, שכן נתנת התורה היא גילוי של בחינה זו: התורה והמצוות נמשכות מאור אין סוף ברוך הוא עצמו ממש, מבחינת ההעלם

עצמו שלמעלה מעלה מבחי' הארה שבירידת המדרגות וסדר ההשתלשלות בעלמא דאתגלייא כי התורה והמצוות עליהם נאמר אם בחקותי תלכו בחי' אותיות שבחקיקה כו' כמ"ש במ"א.

עצמו, שלמעלה מעלה מבחינת ההארה שבירידת המדרגות ובסדר השתלשלות בעולם הגלוי. על התורה והמצוות נאמר "אם בחוקותי תלכו" — בחינת אותיות שבחקיקה וכו', כפי שמוסבר במקום אחר.

הגם שמלובשים בענינים גשמיים מ"מ הרי אור א"ס ב"ה עצמו מלובש בהם כמו עד"מ הנשמה שמתלבשת בגוף וכח הראיה שבמוח מלובש בעין וכח השמיעה המלובש באזן גשמי שהעין והאזן עם היותם

אף שהן מלובשות בענינים גשמיים, אור אין סוף ברוך הוא עצמו מלובש בהן. למשל, הנשמה מתלבשת בגוף, כוח הראיה שבמוח מתלבש בעין, וכוח השמיעה מתלבש באוזן הגשמית. העין והאוזן, אף שהן

גשמים נעשים כלים להיות פועל בהם כח הראיה והשמיעה שבמוח לצאת מן ההעלם אל הגילוי כך התורה והמצות הם בחי' כלים לאור א"ס ב"ה המלובש בהם שבהם ועל ידם מתגלה אור א"ס ב"ה בגילוי ממש.

גשמיות, נעשות כלים שבהם פועלים כוחות הראיה והשמיעה שבמוח ויוצאים מן ההעלם אל הגילוי. כך התורה והמצוות הן כלים לאור אין סוף ברוך הוא המלובש בהן, ובתוכן ועל ידן מתגלה אור אין סוף ברוך הוא בגילוי ממש.

9 וזהו בחי' שתי הלחם שהיו מקריבין מחטה בשבועות כי חטה היא בחי' כ"ב אתוון דאורייתא ושתי הלחם על שם הפסוק לכו לחמו בלחמי וגוי'

וזהו בחינת שתי הלחם שהיו מקריבים מחיטה בחג השבועות: החיטה היא בחינת עשרים ושתיים אותיות התורה, ושתי הלחם נקראות כך על שם הפסוק: "לכו לחמו בלחמי" וכו'.

פ"י לחמו אתם לחם תורתכם בלחמי דוקא דהיינו להיות גילוי תורתו בחי' אנכי מי שאנכי.

כלומר, "לחמו" — אכלו אתם את לחם תורתכם "בלחמי" דווקא; היינו, שיתגלה בתורתו המדרגה של "אנכי מי שאנכי".

וכמ"ש והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך וגוי'. והיינו ע"י בחי' לכו. וכמ"ש אם בחקתי תלכו

כמו שכתוב: "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך" וכו'. והדבר הוא על ידי בחינת "לכו", כמו שכתוב: "אם בחוקתי תלכו".

דהיינו להיות בבחי' הליכה מן המקום אשר עמד שם ולמסור נפשו באחד וכמ"ש שמע ישראל וגוי' ה' אחד. והיו הדברים וגוי':

היינו להיות בבחינת הליכה מן המקום שבו עמד, ולמסור את נפשו ב"אחד", כמו שכתוב: "שמע ישראל וגוי' ה' אחד. והיו הדברים וגוי'".

10 ד אך כדי להגיע למעלה ומדרגה זו להיות בחי גילוי אנכי מי שאנכי בשבועות זמן מתן תורתנו צריך

לספור ספירת העומר והוא שהכתוב אומר תספרו חמשים יום כי

ד. אך כדי להגיע לבחינה ולמדרגה זו, שתהיה בחינת הגילוי של "אנכי מי שאנכי" בשבועות, "זמן מתן תורתנו", צריך לספור את ספירת העומר. וזהו שאומר הכתוב: "תספרו חמשים יום". כי

הנה נ' שערי בינה שהוא ענין גילוי אור א"ס ב"ה להיות בחי התבוננות בגדולת א"ס ב"ה הם מ"ט בחינות והם מרומזים בפסוק לך ה' הגדולה וגוי

חמישים שערי בינה, שהם גילוי אור אין סוף ברוך הוא, כדי שתהיה התבוננות בגדולת אין סוף ברוך הוא, הם ארבעים ותשע בחינות, וכולן נרמזות בפסוק "לך ה' הגדולה" וגוי,

שהם ז' מדות עליונות וכל אחד כלול מז' הרי מ"ט ושער החמשים הוא שער העליון הכולל כל הבחינות שבשער ההוא כלולים כל המ"ט בחינות והיו לאחדים באחדות אחד ואינן ענפין מתפרדין

שהן שבע מדות עליונות, וכל אחת כלולה משבע, הרי ארבעים ותשע. והשער החמישים הוא השער העליון, הכולל את כל הבחינות: בשער ההוא כלולות כל ארבעים ותשע הבחינות, והן "לאחדים באחדות אחד", ואינן "ענפין מתפרדין"

כמו למטה (וז"ל [וזה לשונן] הע"ח [העץ חיים] שער א"א פ"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] ויש שער נ' הכולל כל המ"ט כו' וכ"ה בהרמ"ז [בהרב משה זכות] פ' אמור בדרך צ"ו ע"ב ובפ' פנחס בדרך רנ"ג ע"א ובפ' בראשית בדרך ח' ע"א בדי"ה אזדמנת למהוי.

כמו למטה. (וזה לשון עץ חיים, שער אריך אנפין, פרק י"ד: "ויש שער נ' הכולל כל המ"ט וכו'. וכן הוא ברמ"ז, פרשת אמור, בדרך צ"ו ע"ב, ובפרשת פנחס, בדרך רנ"ג ע"א, ובפרשת בראשית, בדרך ח' ע"א, בדיבור המתחיל "אזדמנת למהוי".)

וכן הוא ג"כ באריכות בפרדס שער השערים פ"ה) והשער ההוא הוא שער המחבר כל המ"ט שערים למקורן ושרשן במאצילן ב"ה

וכן הוא גם באריכות בפרדס, שער השערים, פרק ה'. והשער ההוא הוא השער המחבר את כל ארבעים ותשעת השערים למקורם ולשרשם במאצילם ברוך הוא,

כי בו ועל ידו נמשך גילוי בחי אנכי מי שאנכי הוא בחי עצמיות אור א"ס ב"ה לכל המ"ט שערים
כי בו ועל ידו נמשכת התגלות בחינת "אנכי מי שאנכי" — שהיא בחינת עצמות אור אין סוף ברוך הוא — לכל ארבעים ותשעת השערים.

(ע' [עיינן] בפרדס שם פ"ז [פרק ז'] בשם התנ"י [התיקוני זוהר] והוא סוף תיקון כ"ב כ"ע [כתר עליון] איהו שלימו דחמשים שיערי בינה כו' וכ"ה בע"ח [בעץ חיים] שם ועיין לעיל בפ' יתרו בד"ה מראיהם ומעשיהם)

(עיינן בפרדס שם, פרק ז', בשם תיקוני זוהר, והוא סוף תיקון כ"ב: "כתר עילאה איהו שלימו דחמשים שיערי בינה" וכו'. וכן הוא בעץ חיים שם. ועיין לעיל בפרשת יתרו, בדיבור המתחיל "מראיהם ומעשיהם".)

ולכך כתיב תספרו חמשים יום להיות אחוזים בשער החמשים שבו ועל ידו יהיה גילוי אנכי וספירה זו היא המשכה למטה לבחי' עומר השעורים שיהא גילוי אנכי גם בבחי' עומר השעורים למטה.

ולכך כתיב "תספרו חמשים יום", כדי להיות אחוזים בשער החמשים, שבו ועל ידו יהיה גילוי "אנכי". וספירה זו היא המשכה למטה, לבחינת עומר השעורים, כדי שיהיה גילוי "אנכי" גם בבחינת עומר השעורים שלמטה.

כי הנה כל אדם יש לו נפש החיונית שהיא הבהמיות מבחי' בהמה וגם נפש אלהית כד אתיליד יהבין ליה נפשא מסטרא דבעירא דכיא זכה יתיר כו'

שהרי לכל אדם יש נפש חיונית, שטבעה בהמי והיא מבחינת בהמה, וגם נפש האלקית: "כשנולד נותנים לו נפש מצד הבהמה הטהורה; אם זכה יותר" וכו',

וכמ"ש בזהר ר"פ משפטים (דצ"ד ע"ב) ושפעה וחיותה מבחינת שעורים מאכל בהמה כו', וכדי שתהא גם נפשו הבהמית ברצונה ליכלל באחד ולמסור נפשו כו'

כמו שכתוב בזהר, בתחילת פרשת משפטים (דף צ"ד ע"ב); והשפע והחיות שלה הם מבחינת שעורים, מאכל בהמה וכו'. וכדי שגם נפשו הבהמית תרצה להיכלל באחד ולמסור את נפשה וכו',

ולאתהפכא חשוכא לנהורא צריך שיהיה גם בה גילוי בחי' אנכי כדי שעיי' תכסוף ותכלה אליו ית' בביטול מהותה כו'.

וכדי להפוך את החושך לאור, צריך שגם בה יהיה גילוי של בחינת "אנכי", כדי שעל ידי כך תכסוף ותכלה אליו ית', בביטול מהותה וכו'.

11 והמשכה זו היא מעט מעט מתחלה יום אחד כו' ואח"כ אומרים שני ימים כו', הרי יש כאן שני ימים שנמשכו למטה ואין אומרים יום שני לפי שאין זו בחי' והמשכה מדרגה אחרת

והמשכה זו נעשית מעט מעט: תחילה "יום אחד" וכו', ואחר כך אומרים "שני ימים" וכו'. הרי יש כאן שני ימים שנמשכו למטה, ואין אומרים "היום השני", מפני שאין זו בחינה של המשכה למדרגה אחרת;

אלא הכל הוא המשכת בחי' ומדרגות שער החמשים הכולל ומיוחד במקורו רק שנמשך מעט מעט וכסופרין וממשיכין כל המ"ט בחי' ממילא מגיעין בשבועות לשער החמשים ונעשים חמשים יום בשבועות,

אלא הכול הוא המשכת הבחינות והמדרגות של שער החמשים, הכולל את כולן ומיוחד במקורו, ורק נמשך מעט מעט. וכאשר סופרים וממשיכים את כל ארבעים ותשע הבחינות, מגיעים ממילא בשבועות לשער החמשים, והן נעשות חמשים יום בשבועות.

אך א"צ [אין צריך / אינו צריך] לספור ולהמשיך לעומר אלא מ"ט בחינות כדי לחבר ולקשר ענפין דמתפרדין למטה ולהעלותן ולקשרן למקורן ושרשן ולייחדן במאצילן ב"ה ע"י שער החמשים וכו': אבל אין צורך לספור ולהמשיך בעומר אלא ארבעים ותשע בחינות, כדי לחבר ולקשר את "הענפים הנפרדים" שלמטה, להעלותם ולקשרם למקורם ולשרשם, ולייחדם במאצילם, ברוך הוא, באמצעות שער החמשים וכו'.

12 ועוד יובן ענין ההפרש בין בחי' שעורה שעור ה' מוצאות הפה ובין בחי' חטה שהוא ג"כ כ"ב אותיות התורה שזהו ע"ד שנתבאר בד"ה

ועוד יובן ההבדל בין בחינת השעורה, "שעור ה'" — חמשת מוצאות הפה — לבין בחינת החיטה, שהיא גם כן עשרים ושתיים אותיות התורה, על פי המבואר במאמר המתחיל

כי תשמע בקול בענין מפתחות החיצוניות ומפתחות הפנימיות ועמשי"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] בד"ה וארשתיך לי בענין חצר החיצונה וחצר הפנימית כו'

"כי תשמע בקול", בענין מפתחות החיצוניות ומפתחות הפנימיות; וראו גם את המבואר לעיל במאמר המתחיל "וארשתיך לי", בענין החצר החיצונה והחצר הפנימית וכו';

ע"ש ועמ"ש בד"ה אני ישנה בענין האותיות שאלוני על בני כו' והיינו מ"ש כאן שע"י בחינת חטה יודע לקרות אבא כו':

עיינו שם. וראו גם את המבואר במאמר המתחיל "אני ישנה", בענין "האותיות: שאלוני על בני" וכו'. וזהו שנאמר כאן, שעל ידי בחינת החיטה יודע הילד לקרוא "אבא" וכו'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/bamidbar/11

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק